

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118308880
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6118308880.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zastúpený WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom v Prešove, Duchnovičovo námestie 1, za ktorú koná Mgr. Anton Pavúk, advokát a konateľ, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpená Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom v Košiciach, Bočná 10, v mene ktorej koná Mgr. Marek Dubovský, advokát a konateľ, o zaplatenie sumy 1.167,37 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8Csp/82/2018 zo dňa 5. októbra 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 8Csp/82/2018-543 zo dňa 5. októbra 2022 vo výroku I. o zamietnutí žaloby a vo výroku III. o priznaní žalobcovi voči žalovanej náhrady trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

M e n í rozsudok vo výroku II. tak, že žalovanej nepriznáva náhradu trov prvoinštančného konania.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov tohto odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvostupňového (správne prvoinštančného) konania v rozsahu 100 % a výrokom III. žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe o zaplatenie sumy 1.167,37 € s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaná prijala nad rámec istiny poskytnutej žalobcovi titulom zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.1.2011.

3. Vykonaným dokazovaním vzal súd za preukázané uzavretie zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 28.1.2011 medzi stranami sporu, z ktorej vyplynul záväzok žalovanej poskytnúť žalobcovi spotrebný úver vo výške 1.590 € s fixnou úrokovou sadzbou do splatnosti 16,9 % ročne, jednorázovo a bezhotovostne so spracovateľským poplatkom vo výške 39 €, hradeným z prostriedkov úveru, s poplatkom za správu úveru vo výške 2,99 € mesačne, s výškou splátky od prvého čerpania úveru do 31.1.2011 vo výške 5,98 € a od 20.2.2011 vo výške 30,60 €, s počtom splátok 120 od 20.2.2011, s mesačnou periodicitou splátok a ich splatnosťou k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, s konečnou splatnosťou úveru 20.1.2021, s ročnou percentuálnou mierou nákladov 22,96 % pri priemernej hodnote RPMN 18,48 % a s celkovou čiastkou spojenou s úverom vo výške 3.714,41 €. Súčasťou zmluvy o úvere boli aj „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, ktoré žalobca podpísal v deň

uzavretia zmluvy o splátkovom úvere. Žalobca titulom vyššie poskytnutého úveru zaplatil žalovanej celkovo 2.591,23 €. Žalobca čerpal úver dňa 28.1.2011 vo výške 1.590,00 €, v ten istý deň prebehla platba spracovateľského poplatku vo výške 39,00 € a dňa 31.1.2011 bola zúčtovaná splátka úrokov vo výške 2,99 € a splátka poplatku za správu úveru vo výške 2,99 €. Splátky splatné od 20.2.2011 boli určené vo výške 30,60 € a posledná splátka splatná dňa 20.1.2021 bola vo výške 28,03 €. V zmysle žiadosti o poskytnutie úveru si žalobca vybral formu úhrady spracovateľského poplatku z prostriedkov úveru.

4. Právne súd posudzoval vec podľa ust. § 497, § 502 ods. 1 a § 504 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.) a podľa § 52, § 53, § 54, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Zmluvu o splátkovom úvere posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, pretože žalobca vystupoval pri podpise zmluvy ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ a žalovaná konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ, pričom išlo o formulárovú zmluvu (vopred pripravenú na predtlačenom formulári). Zároveň túto zmluvu považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, preto právny vzťah medzi stranami sporu posudzoval aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o úvere obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti úverovej zmluvy, a to záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky, určenie sumy poskytovaných peňažných prostriedkov, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky. Zmluva mala všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a teda bola uzavretá platne. Zároveň dospel k záveru, že táto zmluva nie je bezúročná a bez poplatkov, ako to tvrdil žalobca v žalobe, pričom sa podrobne vyjadril k jednotlivým dôvodom tvrdenej bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy.

6. K prvému z tvrdených dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti - nesprávne uvedenie RPMN súd uviedol, že v zmluve je uvedená výška RPMN 22,96 % a za nedôvodnú považoval námietku žalobcu, že táto je nesprávna, nakoľko žalovaná nezohľadnila vo výpočte spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru. Súd ustálil, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.590,00 € a žalobca sa sám rozhodol, že spracovateľský poplatok 39,00 € uhradí z prostriedkov úveru. Pri výpočte RPMN preto vychádzal z výšky poskytnutého úveru 1.590,00 €, počtu splátok 120, dátumu prvej splátky 20.2.2011, periodicity splátok mesačne, z výšky splátky 30,60 € a poslednej splátky 28,03 €, z dodatočných nákladov dňa 31.1.2011 vo výške 5,98 € a 28.1.2011 39,00 € a z dňa splátky 20. v mesiaci, pričom pri zadaní týchto predpokladov pre výpočet RPMN do kalkulačky RPMN ako internej pomôcky súdu, ktorá je súčasťou registra, hodnota RPMN bola vypočítaná vo výške 22,96 %, teda rovnaká, ako je uvedená aj v zmluve o úvere. Celkovo zaplatená suma bola určená vo výške 3.716,98 €, avšak táto nezohľadňuje zníženie poslednej splátky zo sumy 30,60 € na sumu 28,03 €. Po zohľadnení tejto poslednej splátky celková čiastka spojená s úverom predstavuje 3.714,41 €, ako je aj uvedená v zmluve. Nebol teda preukázaný žalobcom tvrdený nesprávny údaj o výške RPMN.

7. K druhému dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti - celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je uvedená v zmluve nesprávne súd uviedol, že v zmysle zmluvy žalobca mal zaplatiť sumu 3.714,41 €, pričom podľa prepočtu to má byť 3.716,98 €, a teda rozdiel je 2,57 €. Uvedený rozdiel vznikol z dôvodu, že posledná splátka bola započítaná vo výške 28,03 € namiesto 30,60 € ($30,60 - 28,03 = 2,57$ €). Správne preto bola v zmluve uvedená aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

8. K tretiemu dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti - zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok v členení na istinu, úroky a iné poplatky súd uviedol, že v zmluve je jasne uvedená výška splátky, termíny splátok a dátum konečnej splatnosti. Poukázal na vnútroštátnu právnu prax, v zmysle ktorej ust. § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. nevyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky a pokiaľ predmetná norma hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie interpretovať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke osobitne, ale len ich uvedenie súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky (odkaz na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018 a sp. zn. 7Cdo/98/2018 zo dňa 30.1.2019).

9. K štvrtému dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti - v zmluve absentuje údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z.) súd uviedol, že v zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, aj doba trvania zmluvy, a to v čl. I.

10. Súd teda nepovažoval za preukázané žalobcom tvrdené dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zároveň nezistil žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Z týchto dôvodov konštatoval, že nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej a z dôvodu nepreukázania bezdôvodného obohatenia sa ani nezaoberal vznesenou námietkou premlčania a žalobu zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 CSP. Trovy prvoinštančného konania súd priznal žalovanej, ktorá bola v konaní na súde prvej inštancie úspešná v celkom rozsahu, pričom nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej žalovanej. O trovách odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 6CoCsp/61/2021 rozhodol tak, že ich náhradu priznal žalobcovi proti žalovanej s odôvodnením, že v odvolacom konaní bol úspešný žalobca.

12. Proti tomuto rozsudku, a to proti zamietavému výroku I. a proti výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie a v prípade, že nedôjde k zmene rozsudku, navrhol zmeniť výrok o trovách prvoinštančného konania tak, že súd ich náhradu žalovanej voči žalobcovi v zmysle § 257 CSP neprizná. Nesúhlasil so záverom súdu, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.590,00 € a pokiaľ súd vychádzal pri výpočte RPMN z tejto výšky, hoci zároveň zistil, že z tejto sumy bolo 39,00 € zaplatených titulom spracovateľského poplatku, je jeho záver o správne uvedenej výške RPMN nesprávny a v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14. V zmysle tohto rozsudku celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu úveru, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Žalobcovi bolo reálne vyplatených iba 1.551,00 €, a preto mal súd vychádzať pri výpočte RPMN z tejto výšky úveru. RPMN bola tak zjavne podhodnotená a vyjadrená nesprávne v neprospech žalobcu. Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, nakoľko mu nebolo doručené podanie žalovanej zo dňa 12.4.2022 spolu s ním predloženými dôkazmi a žalobca tak nemal možnosť k tomuto prostriedku procesnej obrany sa vyjadriť. Namietal záver súdu, že žalobca sa sám rozhodol o využití úveru na úhradu spracovateľského poplatku. K tomuto záveru súd dospel napriek jeho obrane v záverečnej reči zo dňa 5.10.2022, kedy prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že žiadosť bola vopred vypísaná pracovníkom žalovanej a zjavne vychádzala z údajov, ktoré mala žalovaná k dispozícii o žalobcovi na základe skôr uzavretej inej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nikto sa ho pritom nepýtal na spôsob úhrady poplatku a nikto mu nevysvetlil prípadné rozdiely pri výpočte RPMN. Nešlo teda o jeho voľbu a ak by aj spôsob úhrady poplatku zo zdrojov úveru bol prejavom jeho výslovnej vôle, RPMN aj v takomto prípade mala byť vypočítaná z výšky úveru zníženej o spracovateľský poplatok, a teda nie z výšky úveru 1.590,00 €. Súd sa teda svojím rozhodnutím odklonil od záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ C-377/14.

13. Žalobca v odvolaní nesúhlasil ani s výrokom II. o trovách prvoinštančného konania a vytykal súdu, že neaplikoval ust. § 257 CSP napriek existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v jeho osobných a majetkových pomeroch. Znovu zopakoval, že je invalidným dôchodcom s príjmom vo výške 318,30 € mesačne, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u neho predstavuje 60 % a dodnes sa lieči z operácie oka, ktorú absolvoval v lete 2020. Je vlastníkom bytu s výmerou 51,11 m² a mesačné zálohové úhrady za užívanie bytu predstavujú 119,08 €. Po vykonaní týchto úhrad mu nezostáva ani suma životného minima, ktorá predstavuje 234,42 €. Uloženie povinnosti nahradiť trovy konania žalovanej by malo veľmi nepriaznivý dopad na jeho finančné pomery a znamenalo by pre neho existenčné problémy, ako aj malo by to nepriaznivý dopad na jeho duševné zdravie. Žalovaná je pritom bankou, ktorá má príjmy vo forme výnosov z úveru a nepriznanie nároku na náhradu trov konania nebude mať žiaden dopad na jej finančné pomery. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol zmeniť rozsudok tak vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania.

14. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu vo veci samej nie je možné vyhovieť.

16. Rozsudok je v zamietavom výroku I. vecne správny, preto ho odvolací súd v tomto výroku potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP. Zároveň odvolací súd potvrdil aj výrok III. o náhrade trov odvolacieho konania (vedeného pod sp. zn. 6CoCsp/61/2021), ktorý preskúmaval ako súvisiaci výrok v zmysle § 379 písm. a/ CSP a keďže odvolanie podal iba žalobca, v zmysle čl. 16 ods. 3 základných princípov CSP nemohlo byť rozhodnuté v jeho neprospech aj za situácie, že ide o vecne nesprávne rozhodnutie. Trovy odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 6CoCsp/61/2021 sa totiž stali súčasťou prvoinštančných trov a súd prvej inštancie mal o trovách celého konania, t.j. prvoinštančného, ako aj odvolacieho vedeného pod sp. zn. 6CoCsp/61/2021 rozhodnúť jedným výrokom, a to podľa konečného (ne)úspechu v spore, a teda náhradu trov celého konania priznať úspešnej žalovanej alebo v prípade aplikácie ust. § 257 CSP náhradu trov nepriznať žiadnej zo sporových strán.

17. Keďže však žalovaná ako oprávnená osoba na podanie odvolania proti výroku III. rozsudku odvolanie nepodala a nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre žalobcu, ktorý uplatnil opravný prostriedok (čl. 16 ods. 3 základných princípov CSP), nemal odvolací súd inú možnosť, než aj tento výrok III. rozsudku ako vecne správny potvrdiť podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

18. Pokiaľ ide o výrok II. rozsudku o náhrade trov prvoinštančného konania, neboli splnené podmienky ani pre jeho potvrdenie, ani pre jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok vo výroku II. zmenil v zmysle ust. § 388 CSP tak, že podľa § 257 CSP žalovanej nepriznal náhradu trov prvoinštančného konania.

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20. júna 2023 o 8.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 13. júna 2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a oznámené do elektronickej schránky právneho zástupcu žalobcu.

20. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody vo veci samej naplnené nie sú a pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania (výrok II. rozsudku), je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

22. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver vo veci samej, riadiac sa pritom právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Košiciach v uznesení sp. zn. 6CoCsp/61/2021 zo dňa 28. februára 2022, rozsudok súd náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne porušenia procesných práv ani iné vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, preto odvolací súd rozsudok vo výroku I. ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

23. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd v celkom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku vo veci samej dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu, v zmysle ktorého žalovanej nevzniklo na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie titulom plnenia zo zmluvy o úvere, uzavretej stranami sporu dňa 28.1.2011, keďže tento úver nebol bezúročný a bez poplatkov z dôvodov

tvrdených žalobcom a zmluva neobsahovala ani žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, z ktorého dôvodu je žalobou uplatnený nárok nedôvodný.

25. Ohľadne vyššie uvedeného záveru správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje.

26. Súd sa dôsledne vypořiadal so všetkými žalobcom tvrdenými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, t.j. dospel k záveru, že zmluva obsahuje správny údaj o výške RPMN, že v zmluve je správne uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, že zmluva nemusí obsahovať výšku, počet a termíny splátok členených na istinu, úroky a iné poplatky a že v zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, aj doba trvania zmluvy, na ktoré závery odvolací súd odkazuje a na tomto mieste ich neopakuje.

27. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

28. K odvolacej námietke žalobcu, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že žalovaná poskytla úver nižší ako je uvedený v zmluve o úvere, do istiny zahrnula spracovateľský poplatok, hoci ide o náklad spojený s úverom, v dôsledku čoho došlo k podhodnoteniu RPMN a následne aj k nesprávnemu uvedeniu údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru (náležitosti úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) odvolací súd uvádza, že bez ohľadu na to, kto bol iniciátorom spôsobu úhrady spracovateľského poplatku vo výške 39,00 € z poskytnutého úveru (t.j. či sám žalobca si tento spôsob zvolil) je potrebné vychádzať z úvahy, že úver bol žalobcovi poskytnutý v celej dohodnutej výške 1.590,00 €. Je nesporným, že z poskytnutého úveru vo výške 1.590,00 € bola suma 39,00 € uhradená ako poplatok za poskytnutie úveru. S takýmto spôsobom úhrady spracovateľského poplatku počíta aj Národná banka Slovenska v opatrení č. 5/2020 z 24. novembra 2020, ktorým sa stanovujú podrobnosti o výpočte RPMN pre spotrebiteľské úvery.

29. Spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je splatný v deň uzavretia zmluvy, môže byť zohľadnený vo výpočte RPMN dvoma spôsobmi:

1. na ľavej strane základnej rovnice je súčasná hodnota úveru dohodnutého v zmluve a na pravej strane je súčasná hodnota splátky poplatku za poskytnutie úveru a súčasná hodnota anuitných splátok úveru, pričom splátka poplatku za poskytnutie úveru je nulovou splátkou;

2. výška poplatku za poskytnutie úveru sa odpočíta od sumy úveru dohodnutej v zmluve a výsledná suma sa použije na ľavej strane základnej rovnice a na pravej strane rovnice je poplatok za poskytnutie úveru nulový.

30. Poplatok za poskytnutie úveru sa teda buď považuje za nulú splátku alebo sa počíta s jeho odpočítaním od sumy úveru dohodnutej v zmluve a následne sa už tento poplatok ako dodatočný náklad neuvádza.

31. Pri oboch matematických zápisoch základnej rovnice na výpočet RPMN je výsledok výpočtu hodnoty RPMN rovnaký.

32. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 21. apríla 2016 vo veci C-377/14, ktorý sa v bodoch 81. až 91. zaoberá pojmami „celková výška úveru“ a „výška čerpania úveru“, a to aj na účely výpočtu RPMN, optikou vyššie uvedených bodov rozhodnutia by bol správny spôsob výpočtu RPMN uvedený pod č. 2. Poplatok vo výške 39,00 € sa teda nezaráta do celkovej výšky úveru, pričom v takomto prípade musí byť od sumy poskytnutého úveru odpočítaný.

33. Keďže však spôsob výpočtu RPMN č. 2 je matematicky ekvivalentnou úpravou spôsobu výpočtu č. 1, nemá vplyv na hodnotu RPMN.

34. Ak teda súd vychádzal pri výpočte RPMN zo sumy poskytnutého úveru 1.590,00 € a následne spracovateľský poplatok 39,00 € odpočítal ako dodatočný náklad, výška RPMN (22,96 %) je rovnaká ako v prípade, ak by súd vychádzal z výšky poskytnutého úveru 1.551,00 € a dodatočným nákladom by bola už len suma 5,98 € zo dňa 30.1.2011 (ktorá bola ďalším dodatočným nákladom aj pri výpočte

RPMN z výšky úveru 1.590,00 €). Pri totožnosti ostatných údajov – počet splátok 120, dátum pôžičky 28.1.2011, dátum prvej splátky 20.2.2011, periodicita splátok mesačne, deň splátky 20. dňa v mesiaci a výška splátky 30,60 € je hodnota RPMN 22,96 %.

35. Vzhľadom na totožnú výšku RPMN pri oboch spôsoboch jej výpočtu nedôvodná je odvolacia námietka žalobcu, že v zmluve je nesprávne vypočítaná RPMN a že je táto uvedená v neprospech spotrebiteľa.

36. K námietke žalobcu, že nebolo jeho voľbou zaplatenie spracovateľského poplatku za poskytnutie úveru z prostriedkov úveru odvolací súd uvádza, že táto námietka žalobcu je irelevantná, pretože pre posúdenie veci nie je relevantné, koho voľbou resp. iniciatívou je zaplatenie poplatku za úver z prostriedkov úveru vzhľadom na vyššie uvedené spôsoby výpočtu RPMN, zohľadňujúce situáciu, že spracovateľský poplatok je splatný v deň uzavretia zmluvy. Skutočnosť, že spracovateľský poplatok bol zaplatený z úveru, žiadnym spôsobom nepriaznivo neovplyvnila výšku RPMN, keďže táto skutočnosť sa následne pri výpočte RPMN zohľadnila, a to či už ako nultá splátka úveru alebo ako zníženie poskytnutého úveru o tento poplatok.

37. Správne je v zmluve uvedená aj celková čiastka spojená s úverom 3.714,41 € vzhľadom na skutočnosť, že výška poslednej splátky nepredstavovala 30,60 €, ale 28,03 €, a teda rozdiel týchto súm vo výške 2,57 € je potrebné odpočítať od celkovo vypočítanej sumy 3.716,98 €, ktorá vychádza z počtu splátok 120 vo výške 30,60 €.

38. Nedôvodná je aj odvolacia námietka o porušení práva žalobcu na spravodlivý proces nesprávnym postupom súdu, kedy mu nebolo doručené písomné podanie žalovanej zo dňa 12.4.2022 spolu s ním predloženými dôkazmi a nemal sa možnosť k nim vyjadriť, a to vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo reálne k znemožneniu realizácie žiadnych jeho procesných práv.

39. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Právo strany sporu vyjadriť sa k podaniu protistrany nemožno chápať tak, že by súd musel nevyhnutne vyzvať protistranu na vyjadrenie k podaniu strany sporu so stanovenou lehotou na vyjadrenie, najmä ak je zastúpená právnym zástupcom.

40. Právo na spravodlivý súdny proces sa týka konania súdov chápaného ako celok (toto právo je výsledkové; vid' uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/45/2019 zo dňa 26.2.2020). Najvyšší súd SR v judikáte R 13/1993 vyjadril záver, v zmysle ktorého „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ CSP nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/45/2019 vyššie uvedený záver je plne opodstatnený aj po 1. júli 2016 vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f/ CSP.

41. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie súčasne s doručením uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/61/2021 zo dňa 28.2.2022 vyzval strany, aby oznámili v určenej lehote ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania s poučením o sudcovskej koncentrácii konania.

42. Žalovaná následne doručila súdu vyjadrenie zo dňa 12.4.2022 spolu s listinnými dôkazmi, ktorých časť už bola obsahom spisu (obsahom spisu už bola zmluva o splátkovom úvere, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, žiadosť o poskytnutie úveru). Novým dôkazom boli obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytnutie úverov účinné od 15.1.2009 a žalovanou vyhotovený rozpis jednotlivých splátok poskytnutého úveru zhodne, ako sú tieto uvedené v zmluve

o splátkovom úvere s jediným rozdielom, pokiaľ ide o výšku poslednej splátky, splatnej dňa 20.1.2021, ktorá nebola vo výške 30,60 €, ale 28,03 €.

43. Tieto nové listinné dôkazy súd nedoručil spolu s vyjadrením žalovanej právneho zástupcovi žalobcu a vo veci nariadil termín pojednávania na deň 12.8.2022. Toto pojednávanie bolo odročené z dôvodu, že sa naň neustanovil právny zástupca žalobcu z dôvodu práceneschopnosti a žalobca nesúhlasil so zastupovaním iným advokátom. Pojednávanie preto bolo odročené na deň 14.9.2022 a následne z dôvodu práceneschopnosti sudcu na deň 5.10.2022. Právny zástupca žalobcu sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní dňa 5.10.2022 z dôvodu hospodárnosti a ospravedlnil aj neúčasť žalobcu s tým, že súhlasil, aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Predložil zároveň záverečnú reč a návrh na nepriznanie trov konania žalovanej v prípade zamietnutia žaloby, ako aj dôkazy preukazujúce osobné, majetkové a zárobkové pomery žalobcu.

44. Žalobca, resp. jeho právny zástupca tým, že sa nezúčastnili pojednávania dňa 5.10.2022, sami si tak zmariť možnosť oboznámiť sa s vyjadrením žalovanej a ňou predloženými listinnými dôkazmi, ktoré im neboli doručené a nedôvodná je preto odvolacia námietka žalobcu, že mu bola zmarená možnosť uplatňovať procesné práva procesným postupom súdu.

45. Zároveň žalobca mal možnosť vo svojom odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku využiť možnosť uplatniť svoj vplyv na konanie, a to vyjadrením sa k vyššie uvedenému podaniu, ktorého obsah je uvedený aj v odôvodnení napadnutého rozsudku a k novým listinným dôkazom.

46. Žalobca túto svoju možnosť vyjadriť sa k podaniu žalovanej a k dôkazom riadne nevyužil, keď iba namietal nedoručenie tohto vyjadrenia spolu s pripojenými dôkazmi, avšak žiadne odvolacie námietky vo vzťahu ku skutočnostiam uvedeným v tomto podaní, majúcim vplyv na rozhodnutie vo veci a v uvedenom rozpise splátok, neuviedol.

47. Vychádzajúc z vyššie uvedených okolností odvolací súd konštatuje, že postupom súdu, pokiaľ nedoručil žalobcovi vyjadrenie žalovanej zo dňa 12.4.2022 spolu s pripojenými listinnými dôkazmi reálne nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie, pretože svoje stanovisko k vyjadreniu žalovanej a k predloženým dôkazom mal možnosť uplatniť v konaní a následne ho mohol uviesť aj v odvolaní, pričom tieto svoje práva riadne nevyužil a sám sa tak vzdal uplatnenia tohto procesného práva.

48. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalobcu proti rozsudku vo veci samej nedôvodné a odvolací súd rozsudok vo veci samej, t.j. vo výroku I. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

49. Dôvodné je odvolanie žalobcu proti výroku II. o priznaní náhrady trov konania žalovanej proti žalobcovi v plnom rozsahu, a to s poukazom na osobné a majetkové pomery žalobcu, ako aj jeho zdravotný stav a sociálnu situáciu, ako boli zistené v konaní pred súdom prvej inštancie.

50. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

51. Citované ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. Ide pritom o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. K aplikácii vyššie citovaného zákonného ustanovenia dochádza aj z aspektov sociálnych, kedy súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, pričom si vždy všíma aj okolnosti, ktoré viedli

strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Dôvody hodné osobitného zreteľa teda buď spočívajú v dôvodoch na strane sporovej strany alebo v okolnostiach prejednávaneho sporu.

52. Aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdości.

53. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanom spore ide o prípad, kedy prisúdenie náhrady trov žalovanej by bolo neprimerane tvrdé voči žalobcovi a vyžadovalo si preto zásah súdu v podobe aplikácie ust. § 257 CSP.

54. Ako vyplýva z listinných dôkazov predložených žalobcom v konaní na súde prvej inštancie, žalobca je invalidným dôchodcom z dôvodu psychiatrického ochorenia, na ktoré sa lieči aj v súčasnosti, jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok vo výške 318,30 €, mesačné náklady na bývanie žalobcu predstavujú 119,08 €, pričom je vlastníkom bytu, v ktorom býva a nemá žiaden iný príjem ani majetok väčšej hodnoty.

55. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že je potrebné zohľadniť všetky okolnosti sporu, a teda aj postoj strán v priebehu konania, avšak skutočnosť, že žalobca bol v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou a že využil všetky procesné prostriedky, ktoré mu CSP priznáva na uplatnenie nároku, nemožno hodnotiť v jeho neprospech, zvlášť za situácie, že jeho príjem je na hranici životného minima a vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopný zabezpečiť si ďalší príjem.

56. Odvolací súd teda pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v zmysle § 257 CSP vychádzal z osobných, majetkových, zárobkových a sociálnych pomerov žalobcu, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania žalovanej, ktorá v konaní nedeklarovala a ani netvrdila také majetkové pomery, ktoré by mohli byť rozhodnutím o nepriznaní jej náhrady tohto konania nepriaznivo ovplyvnené. Uloženie povinnosti žalobcovi nahradiť trovy konania žalovanej by mohlo ohroziť uspokojovanie jeho základných potrieb vzhľadom na jeho nízky príjem a obmedzené možnosti vlastnou prácou zabezpečiť si ďalší príjem vzhľadom na existujúci zdravotný stav.

57. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania zmenil tak, že žalovanej ich náhradu trov nepriznal.

58. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní vo veci samej neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania, úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

59. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).